

Bioforsk Rapport

Vol. 6 Nr. 124 2011

Skjøtselsplan for slåttemark

Beitland: Nergården, Stjørdal kommune,
Nord-Trøndelag fylke

Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne

Bioforsk Midt-Norge

Foto:©L. Johansen/Bioforsk

Hovedkontor/Head office
Frederik A. Dahls vei 20
N-1432 Ås
Tel.: (+47) 40 60 41 00
post@bioforsk.no

Bioforsk Midt-Norge
Kvithamar
7500 Stjørdal
Tel.: (+47) 40 60 41 00
per.vesterbukt@bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Skjøtselsplan for slåttemark - Beitland: Nergården, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke
<i>Forfatter(e)/Author(s):</i> Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne.

<i>Dato/Date:</i> 31.10.2011	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 130126	<i>Saksnr./Archive No.:</i> 2011/676
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 6(124)	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-00845-3	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 15	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 0

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelinga	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Gry Tveten Aune
--	---

<i>Stikkord/Keywords:</i> Slåttemark, restaurering, skjøtsel, handlingsplan	<i>Fagområde/Field of work:</i> Grovfôr og kulturlandskap
--	--

Sammendrag:
Denne rapporten presenterer skjøtselsplan for slåttemark på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Arbeidet er utført i forbindelse med nasjonal handlingsplan for slåttemarker - en naturtype som i dag er sterkt truet i Norge.
Lokaliteten Beitland: Nergården, er en slåttemark med høy artsdiversitet og har god hevd. Den er et fint eksempel på hvordan en tradisjonell driftsform påvirker det stedege biologiske mangfoldet. Målet for denne lokaliteten bør være å fortsette med dagens hevdregime, som i sin tur bidrar til å opprettholde den opprinnelige og høye artsdiversiteten for slåttemarka.
For optimal skjøtsel er det viktig å anvende driftsformer som ligner mest mulig på den tradisjonelle, noe som innebærer minimal gjødsling, sent slåttetidspunkt og lette redskaper.

<i>Land/Country:</i>	Norge
<i>Fylke/County:</i>	Nord-Trøndelag
<i>Kommune/Municipality:</i>	Stjørdal
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Kvithamar

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Erik Revdal

Per Vesterbukt

Forord

Denne rapporten beskriver skjøtselsplan i samsvar med Handlingsplan for slåttemark. Arbeidet er utført på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Innledningen er hentet ut fra handlingsplanen for slåttemark, som angir en mal og retningslinjer for slåttemarker i Norge generelt, og er således ikke forfattet av undertegnede for denne skjøtselsplanen.

Takk til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og grunneierne for engasjert samarbeid og verdifull informasjon til prosjektet.

Stjørdal, oktober 2011

Per Vesterbukt

Synnøve Nordal Grenne

Innhold

Forord.....	1
Innhold.....	2
1. Innledning.....	3
Slåttemarksutforminger Midt-Norge	3
Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker	4
2. Beitland: Nergården	6
Kilder	9
Ortofoto/kart	10
Bilder	12
Artstliste	14

1. Innledning

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflateryddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med styingstrær som blir høstet ved lauving er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåttearealer (slåttemyr). De fleste jordvannsmyrene i Norge har tidligere vært slått, men myrslåtten opphørte i stor grad alt for lenge siden og forekom bare noen få steder fram til slutten av 1950-årene. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Gjennom historien har de vært, og vil også i framtiden være, viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger Midt-Norge

Den store variasjonen i vår slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Midt-Norge og dermed gir denne regionen et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Midt-Norge finnes utforminger av dunhavreeng på kysten med arter som blåstarr, vill-lin, ormetunge og marianøkkelblom. Artsrike slåttemarker med bl.a. marinøkkel og rødflangre er registrert på Allmenningsværet i Roan, Sør-Trøndelag. Eksempel på artsrik dunhavreeng er registrert også i Oppdal kommune på Åmotsdalen gård og på Halsen. Også Kleivgardene-Sliper-Detli i Oppdal har meget artsrik slåttemark med kalk- og varmekrevende arter. I Lierne i Nord-Trøndelag på Kvelia finnes boreale slåttemarker (flekkgrisøreng) med lang kontinuitet, som fortsatt er i god hevd. Og på Storlia i Leksvik kommune finnes hevdede enger av ulike typer som frisk fattigeng, frisk til tørr middels baserik eng og vekselfuktig, baserik eng, med vill-lin, nattfiol, storblåfjær, bakkeseite, vårmarihand, bergskrinneblom, vårskrinneblom og stortveblad. Velhevdde skogstorkenebb-ballblomslåttemarker finnes i Sølandet naturreservat, i Røros kommune, Sør-Trøndelag.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker

Skjøtsel

Beste måten å skjøtte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes/ev.hesjes før det fjernes. Bakketørkinga viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Enkelte steder har engene i tillegg vært beitet, enten vår eller høst eller begge deler. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått, men er det eneste mulighet for skjøtsel i en periode, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauene gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må vente seg noe manuell etterrydding. Der en har tidligblomstrende arter som til eksempel søstermarihand er det særlig viktig at en unngår vårbeite.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertid.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvtint for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvint, mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som *ikke* har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan og få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil elles fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvoksen konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødselseffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskot, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre sommere må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjødukt eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med ljå eller krattrydder. Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjepp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten.

For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DNs hjemmesider:
<http://www.dirnat.no/content/1916/>

2. Beitland: Nergården

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)									
*Navn på lokaliteten: Beitland: Nergården				*Kommune: Stjørdal			*Områdenr: 1714 - 2011 - BFM - 1		
ID i Naturbase: BN00013622		*Registrert i felt av: Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne				*Dato: 07.07.2011 + 24.10.2011			
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige): Direktoratet for naturforvaltning, Naturbase. 2001. Rønning, G. & Bratli, H. 2004. Trond Olav Beitland, 2011. (pers. med.).							Skjøtselsavtale: Inngått år: 2011 Utløper år: 2021		
*Hovednaturtype: Slåttemark 100%				Utforminger:					
Tilleggsnaturtyper: Ingen				D0104 Frisk fattigeng		70%			
				D0107 Frisk/tørr middels baserik eng		20%			
				D0101 Fuktig fattigeng		10%			
*Verdi (A, B, C): A			Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.)						
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	X	God	x	Slått	x	Torvtekt	G4 - Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng. G7 - Frisk/tørr middels baserik eng. G1 - Fuktig fattigeng.		
20 - 50 m		Svak		Beite		Brenning			
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hagestell			
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					
*OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)									
<p>INNLEDNING</p> <p>Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Per Vesterbukt og Synnøve Nordal Grenne. Dette er i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Det ble tatt befaring i felt og møte med grunneiere 4.7.2011 utført av Synnøve Nordal Grenne, Bolette Bele og Line Johansen, samt feltregistreringer av Synnøve Nordal Grenne 7.7.2011. Befaring i felt og møte med grunneiere 24.10.2011 ble utført av Per Vesterbukt. Tidligere kartlegging fra 2001 og 2005 er også lagt til grunn for skjøtselsplanen. Kartlegging fra 2001 er registrert i Naturbase med ID BN00013622.</p> <p>Lokaliteten er registrert i Naturbase med navnet Beitland. Ettersom gården Beitland har to slåttemarkslokaliteter med hver sin skjøtselsplan har vi i samsvar med grunneierne endret navnet til Beitland: Nergården, som angir det geografiske navnet for slåttemarka, og er i daglig bruk. Beliggenheten i Naturbase er per 1.11.2011 feilaktig plassert vest for gårdstunet beitland. Dette er korrigert i skjøtselsplanen, der arealet er inntegnet ved det nedlagte gårdstunet Nergården (sør for Beitland), som er den korrekte beliggenheten.</p>									

BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG:

Lokaliteten ligger sørvendt mellom 215 og 270 m.o.h., og består av slåtteeng som varierer fra tørre bakker til friske og fuktige sig. Terrenget er variert og artsrikt, med enkelte kalkrike bergframspring med mose og lav. Lokaliteten er delvis omgitt av skog, fulldyrka eng og naturbeitemark, og ligger delvis inntil vei og gammelt/nedlagt gårdstun.

NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER

Naturtypen er slåttemark, i hovedsak med utforminga frisk fattigeng, men med noen rikere partier. Vegetasjonstypen er G4 - Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, samt G7 - Frisk/tørr middels baserik eng. I tillegg finnes mindre flekker med G1 - Fuktig fattigeng.

ARTSMANGFOLD:

Det ble under feltregistreringer juli 2011 påvist en rik flora med arter som bl.a. hjertegras, stortveblad, skogmarihand, smalkjempe, grov nattfiol, nattfiol, prestkrage og blåknapp. Smalkjempe og grov nattfiol er eksempler på typiske karakterarter for slåttemark. Ingen rødlistearter ble påvist.

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Lokaliteten ble tidligere slått og høstbeitet av sau, men dette opphørte fra 1995 og arealet ble utsatt for gjengroing. Ved registrering i 2001 ble lokaliteten beskrevet som gjengroende slåtteeng, der fuktige partier var mest preget av gjengroing og øvre del preget av kraftig gjengroing. Slåtteenga ble ryddet 2005 og siden den gang slått regelmessig en gang per år, og er i god hevd i dag. Det er i dag ikke beite på lokaliteten bortsett fra sporadiske besøk av hjortevilt. De tre siste årene er det arrangert åpen slåttedag på lokaliteten, med låslått og hesjing. Dette er et samarbeid mellom grunneier, Stjørdal kommune og Fylkesmannens miljøvernavdeling.

FREMMEDE ARTER:

Ingen fremmede arter påvist.

KULTURMINNER:

Ingen

SKJØTSEL OG HENSYN

Dagens hevd bør videreføres. Det anbefales at enga slås med lett redskap én gang i året på sensommeren, ikke før etter ca. 20. juli. Graset bakketørkes, rakes, vendes, evt. hesjes før det fjernes, dette for å opprettholde frømodning og frøspredning blant engartene på slåttemarka. Graset bør ikke deponeres i kantsoner på enga, da dette gir en gjødslingseffekt fra gras under nedbryting.

Når det gjelder restaurering av tidligere slåttemark som nå er utsatt for gjengroing foreslås det i øvre del av enga ovenfor veien å rydde et belte på ca tre meter, samt større skogflekker i kantsonen. Dette gjelder hovedsaklig for østlige deler av denne enga. I nedre del av enga ved det nedlagte gårdstunet kan noe gjengroingsmark/skrotemark mot tunet tilbakeføres til slåttemark. Arealet nedenfor veien har både kantsoner som bør holdes åpne, og et noe større felt mot øst med gjengroingsmark som bør ryddes. Ved restaurering er det viktig å ikke inkludere mer areal enn det en klarer å følge opp med skjøtsel i ettertid. Er det mange delfelt som planlegges restaurert, kan det være fordelaktig å ta det trinnvis over flere sesonger. Det vil indikere hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong. Areal som foreslås ryddet er på 3.0 daa, over en tiårs-periode utgjør dette 0.3 daa per år.

For å unngå skader på undervegetasjonen anbefales rydding på frossen mark. Slåttemarken på Nergården har partier med fuktige sig som vil være ekstra utsatt for kjøreskader. Mindre busker og oppslag kan også fjernes på sommeren når det er tørt og mye av biomasse er samlet i bladene. Ved evt. oppkomme av fremmede treslag bør disse fjernes. Ved hogst er det viktig at ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samlet og brent på egnede steder, og helst fraktet ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil kunne favorisere hurtigvoksende og konkurransesterke arter som er uønsket i vegetasjonen.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:

Ja - slåttemarka grenser inntil skog og naturbeitemark, og utgjør en del av et helhetlig kulturlandskap med slåttemark og beitemark.

VERDIBEGRUNNELSE:

På bakgrunn av artsregistreringer med flere orkideer (grov nattfiol, vanlig nattfiol, skogmarihånd), hjerte gras, samt en jevn slåttemarksstruktur og generelt god hevd, er lokaliteten nå gitt verdi A. Dette er en oppgradering i forhold til tidligere verdisetting.

SKJØTSELSPLAN

Dato skjøtseplan: 31.10.2011	Utformet av: Per Vesterbukt og Synnøve Nordal Grenne	Firma: Bioforsk Midt-Norge
UTM Nord:7042597 Øst: 615121	Gnr/bnr. 308/5-6	Areal (nåværende): 10.2 daa.
		Areal etter evt. restaurering: 13.2 daa.
		Del av verneområde? Nei

MÅL:
Hovedmål for lokaliteten:

Området er artsrikt, i god hevd og med verdi A. Målet er å opprettholde dagens hevd og høye verdi for lokaliteten gjennom tradisjonell slått.

Konkrete delmål:

Opprettholde dagens hevdregime.

Opprettholde artsdiversiteten for slåttemarka.

Gradvis å redusere gjengroingsskog i kantsoner og skogøyer.

Ev. spesifikke mål for delområde(r):

Tilstandsmål arter:

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing:

Holde kantsoner lysåpne

AKTUELLE TILTAK:	Prioritering (år)	Ant daa og kostnad/daa	Kontroll: (Dato)
Generelle tiltak: Enga slås med tohjuling (el. ljà) en gang hvert år fra etter 20. juli. Graset bakketørkes, rakes, vendes, evt. hesjes og kjøres bort.	Hvert år	10.2 daa *97,5 t/år 9.5 t/daa	Sept., hvert år
Aktuelle restaureringstiltak, utover de generelle: Rydde gjengroingsskog i kantsoner og øyer der det tidligere var slåttemark. Kjøring med tyngre landbruksmaskiner bør skje på frossen mark. Lav kutting av stammer, slik at slåmaskin kan brukes etterpå Evt. oppkvisting av trær i kantsonen	Hvert år	0.3 daa 6 t/år 20 t/daa	Sept., hvert år
Aktuelle årlige skjøtselstiltak, utover de generelle: (*Ant. timer inkluderer persontimer og maskintimer)			

UTSTYRSBEHOV:

Tohjulsslåmaskin evt. ljà for slått, river for vending og fjerning av gras, evt. ATV for bortkjøring. Ved evt. hesjing; påler og stålstreng. Ved rydding; motorsag, ryddesag, verneutstyr.

OPPFØLGING:

Skjøtselsplanen skal evalueres innen 5 år: 2016

Behov for registrering av spesifikke artsgrupper:

Ny artsregistrering bør utføres i 2016.

Tilskudd søkt år:		Søkt til:	
Tilskudd tildelt år:		Tildelt fra:	

Skjøtselsavtale parter:

Trond Olav Beitland og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

ANSVAR:

Trond Olav Beitland.

Kilder

Beitland, T.O., 2011. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

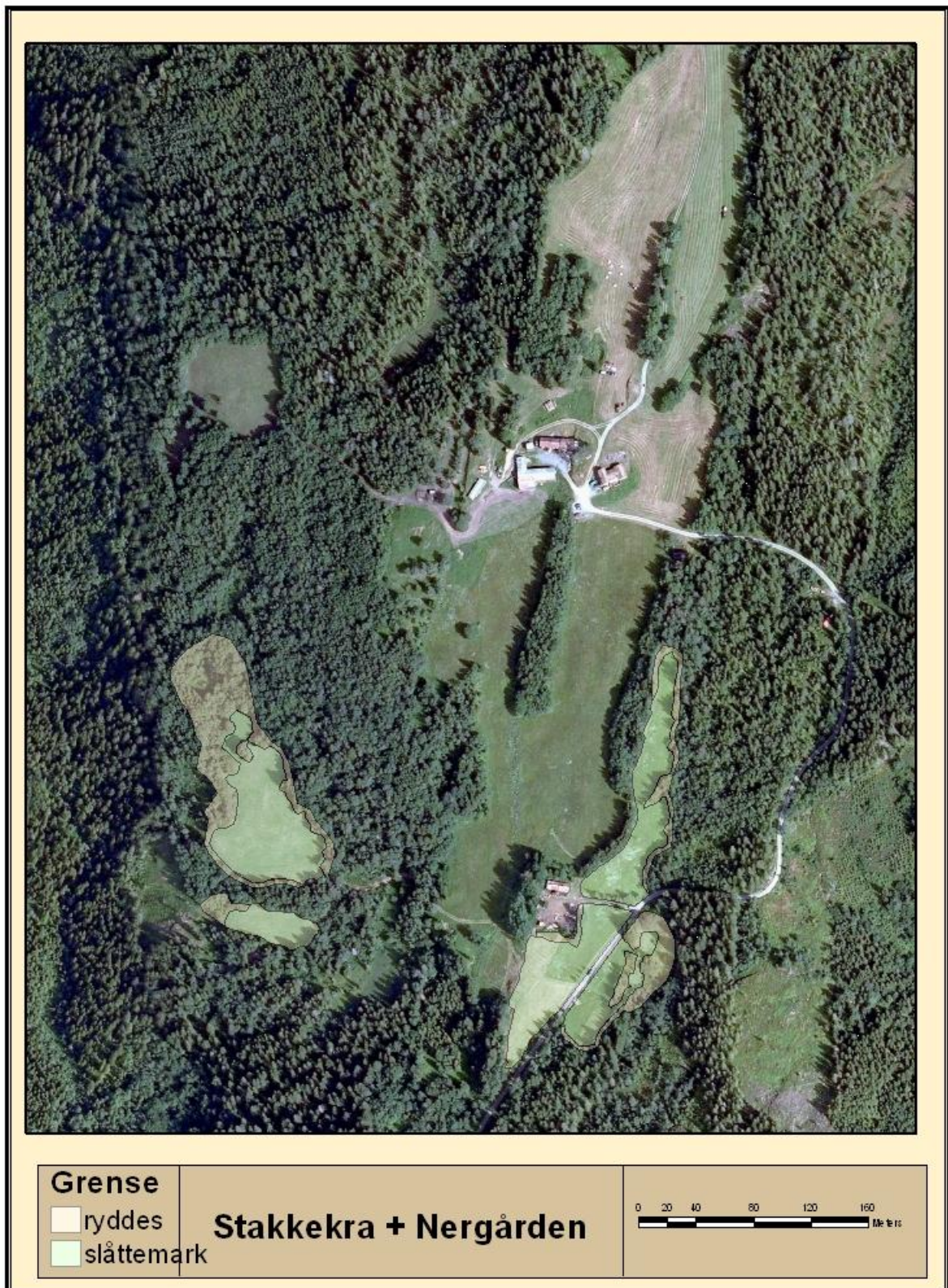
Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Rønning, G. & Bratli, H. 2004. Biologisk mangfold i Stjørdal kommune. NIJOS rapport 09/04: 98 s.

Figur 1. Lokaliteten Nergården med arealet som inngår i skjøtselsplanen. Polygon farget grønt viser slåttemark som er i hevd i dag. Polygon farget brunt viser skogsareal som skal ryddes for å gjenopprette tidligere slåttemark.

Figur 2. Oversiktsbilde over gården Beitland med de to områdene slåttemark; Nergården (høyre) og Stakkekra (venstre), som har fått hver sin skjøtselsplan.

Bilder

Figur 3. Slåttemark på Nergården. Bildet gjenspeiler den høye artsdiversiteten som slåttemarker gir opphav til. Foto: Line Johansen, 4.7.2011. UTM 32: 615140, 7042631.

Figur 4. Slåttemark på Nergården, øvre del sett mot nord. Foto: Line Johansen, 4.7.2011. UTM 32: 615140, 7042631.

Figur 5. Slåttemark på Nergården. På bildet sees bl.a. grov nattfiol (hvit blomsterstand).
Foto: Line Johansen, 4.7.2011. UTM 32: 615140, 7042631.

Artsliste

Artslista er basert på en rask gjennomgang av lokaliteten, og er ikke uttømmende.

Gran	<i>Picea abies</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Nyresoleie	<i>Ranunculus auricomus</i>
Mjørdurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Kvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Raudkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Smalkjempe	<i>Plantago lanceolata</i>
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>
Raudknapp	<i>Knautia arvensis</i>
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Sørleg ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Hestehov	<i>Tussilago farfara</i>
Kvitbladtistel	<i>Cirsium heterophyllum</i>
Løvetann sp.	<i>Taraxacum officinale col</i>
Svæve sp.	<i>Hieracium sp.</i>
Skogmarihand	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
Nattfiol	<i>Platanthera bifolia</i>
Grov nattfiol	<i>Platanthera montana</i>
Stortviblad	<i>Listera ovata</i>
Slåttestorr	<i>Carex nigra</i>
Bleikstorr	<i>Carex pallescens</i>
Timotei	<i>Phleum pratense</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>

Hjartegras
Hundegras
Engrapp
Markrapp

Briza media
Dactylis glomerata
Poa pratensis
Poa trivialis